

Stajerc" izhaja vsaki
tisk, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

ročnina velja za Av-
strijo: za celo leto
10 kron, za Ogrsko
50 vin. za celo
leto; za Nemčijo stane
celo leto 6 kron, za
Ameriko pa 8 kron;
drugo inozemstvo se
plati naročnino z ozi-
rom na visokost pošt-
ne. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
se prodajajo po 8 v.

redništvo in uprav-
stvo se nahajata v
Ptuju, gledališko po-
stlopje šte. 3.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za celo stran K 80—
za 1/2 strani K 40—
za 1/4 strani K 20—
za 1/8 strani K 10—
za 1/16 strani K 5—
za 1/32 strani K 2-50
za 1/64 strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu
se cena primerno zniža.

Štev. 45.

V Ptuj v nedeljo dne 7. novembra 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska

Dvatedenska bitka ob Soči za nas zmagovita. — Velikanske italijanske
zgube. — Srbija pred polomom. — Kragujevac zavzet. — Bolgari pred
Nišom. — Ruski protinapadi krvavo zavrtnjeni.

V oktobru smo vjeli čez 26 000 Rusov.

(Uradno avstrijsko poročilo od
ponedeljka)

K.-B. Dunaj, 1. novembra. Uradno se
razglša:

Rusko bojišče. Ob Syczari so
se c. in kr. čete neki ponočni napad
tem ročnem boju zavrtnile. Na Korminovi
ponti smo zavrtnili več močnih ponočnih napa-
rov. Severno Bieniczwe ob Strypi raz-
trajajo se po odbitem napadu zopet ljuti boji.

Na severno-vzhodnem bojišču
naša oktoberski plen pod c. in k. vr-
hovnim poveljstvom stojećih ar-
mad 142 oficirjev, 26.000 mož, 44 strojnih
pušk, 1 kanon, 3 letala in drugi vojni
materijal.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemci vjeli oktobra meseca čez 40.000 sov-
ražnikov.

(Nemško uradno poročilo od pon-
deljka.)

K.B. Berlin, 1. novembra. (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Število oktobra meseca od nemških čet
na vzhodu dobljenih vjetih in od njih
zapravljeni plen znaša: Pri armadni skupini
Hindenburg: 98 oficirjev, 14.482 mož,

40 strojnih pušk. — Pri armadni skupini
princa Leopolda bavarkega: 32 oficirjev,
4134 mož, 2 strojni puški. — Pri armadni
skupini Linsingen: 56 oficirjev, 8871
mož, 21 strojnih pušk. — Pri armadi
Bothmer: 3 oficirji 1525 mož, 1
strojna puška. — Pri armadi Macken-
sen (proti Srbom) 55 oficirjev, 11.937
mož, 23 kanonov (razven velikega števila
starejših topov) in 16 strojnih pušk.

Skupaj torej: 244 oficirjev, 40.949
mož, 23 topov, 80 strojnih pušk.

Vrhovno armadno vodstvo.

Tretja bitka ob Soči zopet zmagovita. — Ita-
lijani izgubili čez 150.000 mož.

(Uradno
avstrijsko poročilo od ponedeljka.)

K.-B. Dunaj, 1. novembra. Uradno se da-
nes razglša:

Italijansko bojišče. Dne 18. ok-
tobra pričeti, dne 28 s svežimi četami ponov-
ljeni tretji naval Italijanov na našo pri-
morsko fronto pričinja pešati. Včeraj sunil
je sovražnik sicer še proti severnem robu viso-
ke planote doberdobske z močnimi, na raz-
nih drugih točkah z manjšimi silami brez us-
pešno. Njegov napad pa ni več splošen. Naj
vslamti boj tudi še enkrat, — od italijanske

armadne uprave z velikimi besedami naznanjena,
na glavni fronti z najmanj 25 infante-
terijskimi divizijami poskušena
ofenziva se je ob nerazrušljivem zidu na-
ših zmage gotovih čet izjalovila; dvatedenska
Sočina bitka je za naše orožje dobljena, naša
bojna fronta povsem nespremenje-
na. Istotako so obdržali branitelji Tirola in
Koroške svoje junaško držane postojanke
trdno v roki. S temi uspehi je naša oboro-
žena sila zopet dokazala, kako puhle in neo-
pravičene so vse zahteve nekdanjega zaveznika
na južno-zapadne obmejne pokrajine, ki jih je
menil z grdim zahrbtnim napadom lahko za-
vzeti... V bojih druge polovice oktobra izgubil
je sovražnik najmanj 150.000 mož.

Kragujevac — naš!

(Uradna poročila od ponedeljka o
bojih proti Srbiji.)

K.-B. Dunaj, 1. novembra. Uradno se da-
nes razglša:

Južno-vzhodno bojišče. V pro-
storu zapadno velike Morave so zvezane boj-
ne sile pod deloma ljutimi boji visočine južno
in južno-zapadno G. Milanovaca ter Kra-
gujevaca dosegle. Med 7. in 8. uro do-
poldne bil je danes na arzenalu
in v vojašnicah Kragujevaca avstro-ogrski,
kmalu potem pa tudi nemška zastava

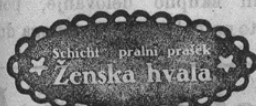
Schicht-Perilo — Bojno-perilo

Cenejši in najboljši način pranja:

Zamoči perilo nekoliko ura ali preko noči s pralnim praškom »Ženska hvala«. Peri
tedaj daljše kakor obično. Samo malo mila — najboljši Schichtovo milo znamke
»Jelen« — še je potrebno, da se najlepše perilo dobije.

Prišteduje posel, čas, denar in milo.

Ominol je najboljši sredstvo za čiščenje rok, v kuhinji in v hiši.

Dobiva se povsodi!

Dobiva se povsodi!

razvita. V rečnem polotoku med Moravo in Resavo se nemške čete po ljutem boju obvladujočo visočino Tirvanovo Brdo zavzele. Bolgarske sile so ob cesti v Paracin visočine zapadno Planinice in v dolini Nišava visočine zapadno Bela-Palanke priborile.

Dosedanji skupni plen nemških in avstro-ogrskih čet generala pl. Köveš znaša 20 oficirjev, okoli 6 600 mož, 32 topov, 9 strojnih pušk, čez 30 municijskih vozov, 1 metalec svitlobe, mnogo pušk in artiljerijskega streliva. Poleg tega se je zalepilo 45 starih ali razstreljenih cevi topov.

K.B. Berlin, 1. novembra (W.B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Balkansko bojišče. V nadaljevanju napada zavzeli smo visočine južno od G. Milanovaca. V smeri proti Kragujevacu je sovražnik čez oddelek Petrovackar in Lepenica nazaj vržen. Kragujevac je v nemški roki. Vzhodno od Morave je proti ljutemu odporu Srbov Tirvanovo Brdo zavzeto. Vjeli smo par sto Srbov.

Armada generala Bojadjeva je dne 30. oktobra pod boji sovražniku do splošnih linijskih visotin od Planinice-Slatine, vzhodno od Sprejiga, zapadno od Bela-Palanke sledila.

Kragujevac je stara srbska prestolica. V mestu se nabijajo arzenal, fabrike za puške in municijo, v bližini pa več fabrik za smodnik. Kragujevac se sme smatrati v vojaškem oziru za najpomembnejše središče Srbije. Za nas ima Kragujevac tudi v tem oziru pomen, da so bile v njegovem arzenalu one bombe izdelane, ki so umorile našega prestolonaslednika in njegovo soprogo v Sarajevi; na ravno tem zločinskem arzenalu vihrajo zdaj avstro-ogrške in nemške zastave. Vae victis! Gorje premaganemu!

Promet na Donavi zopet prost.

K.B. Sofija, 30. oktobra. „Agence telegraphique Bulgare“ poroča:

Prvikrat od začetka svetovne vojne je včeraj ogrski donavski parnik „Beretty“ iz Orsove v Vidin dospel.

(To poročilo je velevažno! Od začetka svetovne vojne ni bilo več videti avstro-ogrskih zastav na spodnji Donavi; kajti srbski okraj Negotin sili kakor polotok med Avstro-Ogrsko in Bolgarijo in tako je bil vsak promet na vodi nemogoč. Zdaj je z našim prodiranjem v Srbijo ta veriga zlomljena. Na široki Donavi zamoremo vojni material našim vzhodnim zaveznikom pošiljati, od tam pa življenska sredstva in druge potrebščine iz orijenta dobivati. Načrt naših sovražnikov, nas izstradati, ima torej zopet veliko luknjo. Tako se v vsakem oziru bolj približujemo zmagovitemu koncu te grozovite vojne. Op.ur.)

Italiji ne odstopimo nikdar ozemlja.

K.B. Dunaj, 31. oktobra. Vkljub temu, da ne dopusti ednoglasno mišljenje vse monarhije in jezik vsega avstro-ogrskega časopisja od začetka italijanske vojne sem nobenega dvoma o odločni odklonitvi vsake tozadavne misli, pojav-

ljajo se v inozemstvu vendr še tendenciozne vesti, kakor da bi bila Avstro-Ogrska pripravljena, kraljevini Italiji pri sklepanju miru zdaj ali pozneje kak odstop ozemlja dovoliti. C. kr. teleg. kor. ur. je od merodajnega mesta pooblaščen, da nastopi protitakim nezmislilnim vestem z vso odločnostjo.

Plen v Skoplju-Üskübu.

K.B. Sofija, 30. oktobra. Bolgarsko uradno poročilo od 29. p. m. pravi:

Naše armade nadaljujejo zasledovanje nasprotnika na celi fronti in so dosegle zapadno ter južno-vzhodno od Knjaževaca črto vodne meje med Timokom in Moravo. Južno od Knjaževaca zasedle so višek Tresibaba, ki odvarja pot proti Nišu in Beli Palanki. V dolini bolgarske Morave zasedle so naše čete po ljutih bojih vas Surdulica, vozeli poti Vranje-Leskovac in Tŕon čez Vlasnico v Moravsko dolino. Pri Vačaniku poskusili so Srbi naše kolone napasti, bili so pa nazaj vrženi. Pri zasledovanju zalepili smo 2 pogorska topa s konji in množino vojnega materijala. V Skoplju (Üsküb) zalepili smo: 19.000 pušk raznih zistemov, 15.000 kišt patronov, 950 kišt smodnika in veliko množino vojnega materijala.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.B. Dunaj, 31. oktobra. Uradno se razglasa:

Rusko bojišče. Ob naši Strypa-fronti pokazal je sovražnik višje delovanje. Naperil je proti našim črtam v raznih prostorih močni artiljerijski ogenj in poskušal na enem mestu čez Strypo priti, kar pa smo z našim ognjem preprečili. Južnovzhodno od Lucka smo zopet nekega sovražnega letalca uničili. Naši napadi zapadno od Czartoryska pridobivajo korakoma na prostoru. Močni ruski protinapadi bili so zavrnjeni.

Italijansko bojišče. Tudi včeraj ponovili so Italijani svoje napade proti točkam tolminskega in goriškega mostičja, ter na raznih točkah kraške visoke planote Doberdo. Prišlo je zopet do hudih bližinskih bojev, ki so opetovano tudi ponoči trajali in povsod s tem končali, da so naše čete svoje postojanke obdržale. Na trolski fronti bili so zopet sovražni napadi v pokrajini Tonale krvavo zavrnjeni. V predpolju naših utrdb na Col di Lana nastopil je mir. Kakor povsod, je tudi tukaj glavna postojanka v naši roki.

Južno-vzhodno bojišče. Vzhodno od Višegrada vsilili so naši oddelki na srbskem ozemlju naprej. Od Valjeva proti jugu prodirajoče kolone generala Köveš prepadle so pri Razani sovražno konjenico nazaj. Neposredno severno zapadno od G. Milanovaca vzele so v naskoku avstro-ogrške čete več močno zasedenih sovražnih postojank, pri čemur so zalepile 4 topove in 3 municijske vozove. Egerlandski črnovojniški bataljon se je pri temu najslavnejše odlikoval. Obenem priborile so si nemške bojne sile od severa proti severnem vzhodu pot do G. Milanovaca in so zasedle to mesto. Tudi napad naših čet v pokrajini severno-zapadno od Kragujevaca pridobiva povsod na ozemlju Južno-zapadno od Lapova dvigajoča se visočina Straževica je v nemški lasti.

Bolgari so v zasledovanju povsod proti zapadu prodrli. Pri Slatini, zapadno od Knjaževaca, se je sovražnik predvčerajnem

še opiral. Ena od Pirota poslana bolgarska kolona približevala se je v istem času Vlasotinci.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.B. Berlin, 31. oktobra. (W.B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Vled našega koncentričnega ognja so bili Rasi prisiljeni, da kraj Plakannen na severnem bregu Misse zopet izpraznijo.

Armada Linsingen. Napad zahodno od Czartoryska dosegal je črto vzhodni rob od Komarow-visočine vzhodno Podgačica. Dosežene postojanke bile so proti opetovanim ruskim ponočnim napadom v deloma ljutih bojih držane. Vjeli smo okoli 150 Rusov od 11 raznih regimentov.

Balkansko bojišče. Nemške čete armade generala Köveš so zavzele G. Milanovac. Severno-vzhodno od tam bil je sovražnik ob cesti Satornja-Kragujevac iz njegovih postojank južno od Srebrnice vržen. Armada generala Gallwitzja silila je na obeh straneh Morave nasprotnika nadalje nazaj. Vjeli smo 600 Srbov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K.B. Berlin, 1. novembra (W.B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. V Champagni so Nemci vjeli v zadnjih dveh dneh 31 oficirjev in 1277 Francozov.

Armada Hindenburga. Na obeh straneh železnice Tuckum-Riga pridobile so naše čete v napadu splošno črto Ragga-sem-Kemmern. Sovražni protisunki bili so odbiti. Zapadno in južno-zapadno Dünaburga bili so močni ruski napadi odbiti. Med jezerc Swenten in Ilsen bil je boj posebno ljut; na nekaterih točkah traja tam še naprej. Sovražnik je imel velike izgube.

Armada princa Leopolda bavarskega. Vzhodno od Baranoviči bil je neki ruski ponočni napad v bližinskih bojih zavrnjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Cesarjeva zahvala naši proti Italiji se boreči armadi.

K.B. Dunaj, 29. oktobra. Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo je izvolilo najmilestljive izdati nastopno Najvišje lastnoročno pismo:

„Ljubi gospod stričnik, generaloberst nadvojvoda Evgen!

V najtoplejšem, hvaležnem priznavanju uspehov polnega vodstva, Vam ljubih podrejenih sil, izročam Vam Svoje armadno in brodomno povelje z današnjega dne.

Dunaj, dne 28. oktobra 1915.

Franc Jožef I. r.“

Armadno in brodomno povelje Mojim, proti Italiji se borečim bojnim silam!

Še Vas čaka marsikaj hudega! sem Vam rekel v Svojem armadnem povelju z dne 29. julija. In tako je tudi bilo. Trije meseci, polni vročih bojev so za Vami!

Junaška hrabrost, najžilavejša vztrajnost, občudovanja vredna požrtvovalnost vrlih čet, izborna vodstvo in skupno delovanje, polno razsodnosti in preveto najboljsega tovariškega duha

Špeharski sejmi v Ptujju se vršijo vsaki petek

ega orožja, to je doprineslo čine, ki zagotavljajo zvesti straži na jugozapadu sijajen list v domovini Moje oborožene sile.

S trdnim zanašanjem gledam na Vas, Moji prijatelji, poln zaupanja sem si svest, da je težka naloga, premagati hlabre, številne sovražnike, v vaših rokah. Vem, da ne izpolnujete samo svoje dolžnosti, ne, z zvestim srcem, ki bije za Vašo vojno gospoda, za drago domovino, vrhove velike čine, izkazuje se junake. Iz polne srca pošiljam Vam Svojo zahvalo in pozdrav. Dunaj, dne 28. oktobra 1915.

Franc Jožef I. r."

Zahvala artiljeriji.

Cesar je izdal nadalje nastopno lastnoročno pismo:

"Ljubi gospod stričnik feldcajgmajster nadvojvoda Leopold Salvator!

Iz poročil, ki mi prihajajo z vseh bojišč, vidim z velikim zadovoljstvom, na kako znani način deluje Moja skupna artiljerija — preta svojemu staremu dobremu glasu — izjem, kako ostale, kar najbolj junaško se boreče, te zahvalno priznavajo mogočno artiljerijsko podporo, katere so deležne.

Vam in vsem onim, ki so neumorno sodelovali na izpopolnjevanju in napredovanju artiljerije, ki dobivajo najlepše plačilo v bogatih nagradah, izražam iz srca zahvalo.

Dunaj, dne 28. oktobra 1915.

Franc Jožef I. r."

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 2. novembra. — Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Boji ob Strypa traja trajali so tudi včeraj skozi celi dan. Sovražnik vodil je močne sile k napadu in je udaril naaskočnih kolonah pri Bieniavi v naše postojanke. Naše rezerve pa so ga vrgle v hitro protinapadu zopet nazaj; v ljutih krajevnih bojih je imel velike izgube in je pustil 2000 vjetih v naši roki. V pokrajini spodnjega Styra prisilili smo Ruse dalje nazaj. Z veliko porabo municije poskušeni ruski protinapad se je izjalovil.

Italijansko bojišče. Včeraj se je na Goriškem zopet hudo borilo. Pri temu so na strani Italijanov nastopile razne od tirolske in koroške fronte došle infanterijske brigade. S porabo teh ojačenj poskuša sovražnik za vsako ceno pri Gorici dobiti. Včerajšnji napadi so se obračali tako proti goriškemu mostiču samemu, kakor tudi proti prostorom od Plave na obeh straneh fronte San Michele. Pod težjimi izgubami kakor kedaj prej bili so Italijani povsod napad vrženi. Na visočini Podgore se boj za samozvezne kose jarkov še vrši.

Južno-vzhodno bojišče. Ob črno-gorski meji pričele so naše bojne sile na mnogoštevilnih točkah napadom. Zavzeli smo obsejne visočine od Troglava in Orlovaca južno-vzhodno od Avtovaca ter obvladujočo visočinsko postojanko ob Vardarju severno-vzhodno od Bileče. V od nas priborjeni črti južno-vzhod-

no od Višegrada zavrnili smo črnogorske protisunke. Armada Köveš zavzela je prostor severno od Pozege in prekoračila črto Čacak-Kragujevac. Armada Gallwitz stoji na visočinah vzhodno od Kragujevaca in severno od Jagodine v boju.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 2. novembra (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Južno železnice Tuckum-Riga napredoval je naš napad na obeh straneh reke Aar. Pred Düna burgom se je tudi včeraj ljuto borilo; večkratni močni ruski napadi bili so krvavo zavrnjeni. Boji med jezerom Swenten in Ilsens se še vršijo. Čez 500 vjetih padlo je v naše roke.

Armada Linsingen. Rusi poskušali so naše napredovanje zapadno od Czartoryska s protinapadom na široki fronti in v velikih množicah vstaviti; bili so pod najtežjimi izgubami nazaj vrženi. Nadaljevali smo potem svoj napad. Pri Siemikowce se je Rusom mimogrede posrečilo, vsiliti v postojanke čet generala grfa Bothmer. S protisunkom pridobili smo svoje jarke zopet nazaj in vjeli čez 600 Rusov. Kraj Siemikowce sam bil je pod ljutimi bližinskimi boji danes zjutraj večinoma zopet v naskoku zavzet, pri čemur smo zopet 2000 Rusov vjeli.

Balkansko bojišče. Severno in severno-vzhodno od Čacaka je izsiljen izstop iz gorske pokrajine G. Milanovaca-Morave. Čacak je zaseden. Visočine južno od Kragujevaca so zavzete; na obeh straneh Morave je splošna črta Bagrdan-Despotovac prekoračena.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 3. novembra. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Boji ob Strypa traja naprej. Severno-vzhodno od Buczacza izjalovil se je ruski napad v našem ognju. Severno od Bieniawe se je celi dan za vas Siemikowce borilo. Včeraj poročani protinapad avstro-ogrskih čet vodil je po menjajočem boju v popoldanskih urah do tega, da se je Ruse prepodilo iz vasi in majerije. Ponoči napadle so nove ruske sile, tako da smo nekaj skupin hiš zopet izgubili. Danes se naprej borimo. Pri Bielgowu zapadno od Czartoryska vdrli smo v rusko glavno postojanko. Vjeli smo 5 oficirjev in 670 mož ter zaplenili 3 strojne puške.

Italijansko bojišče. Italijani nadaljevali so nepretrgano svoje na Gorico namenjene napore ob fronti od Plave do vstevši severnega oddelka doberdobske planote. Včeraj so zopet jako močne sile napadle; bile so povsod zavrnjene. V teh bojih izgubilo je več italijanskih regimentov polovico svojega stanja. Danes popolnoma vrgel je neki vodilni letalni stroj mnogoštevilne bombe na mesto Gorico.

Južno-vzhodno bojišče. Proti Črnigori se boreče avstro-ogrške bojne sile vzele so v naskoku južno od Avtovaca na sovražni pokrajini ležečo visočino Bobija in tri

druge od Črnogorcev ljuto branjene gorske viške. Pri naskoku na Bobija-postojanko zaplenili smo neki 12cm top italijanskega izvira. Od v Srbiji nastopivših zaveznih bojnih sil došla je neka avstro-ogrška kolona v Užice. Druge c. in k. čete stojijo južno in južno-zapadno od Čacaka v Kragujevac vodeče ceste in na visočinah južno-vzhodno od Kragujevaca ter severno in severno-vzhodno od Jagodine pridobili so napadi avstro-ogrskih in nemških bojnih sil vključ najljutejšemu nasprotnikovemu odporu povsod na prostoru. V Kragujevacu zaplenilo se je 6 topov, 20 topovskih cevi, 12 metalcevmin, nekaj tisoč pušk in mnogo streliva ter vojnega materijala.

pl. Höfer, fml.

Namestnik generalštabnega šefa:

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 3. novembra. (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Pred Düna burgom so nadaljevali Rusi svoje napade. Pri Illuxtu in Garbunowki bili so zavrnjeni; štirikrat so naskočili pod izrednimi izgubami brezuspešno naše postojanke pri Gateni. Med jezeri Swenten in Ilsen morali smo svojo črto nazaj pripogniti. Tam so Rusi vas Mikulski zasedli.

Armada Linsingen. Na Ogynski kanalu bil je neki sovražni sunek proti Osariči odbit. Na obeh straneh ceste Lisow-Czartorysk so Rusi k nadaljnjemu nazadovanju prisiljeni. Vjeli smo 5 oficirjev, 660 mož, zaplenili pa 3 strojne puške.

Balkansko bojišče. Užice so zasedene. Prekoračena je črta Čacak-Kragujevac. Na obeh straneh Morave se sovražnik še trdovratno upira. Nemške čete armade Köveš so vjele včeraj 350 Srbov in zaplenile štiri topove. Armada generala Gallwitz je v zadnjih dveh dneh 1100 Srbov vjela.

Armada generala Bojadjev je zapadno od Planinice na obeh straneh ceste Zaječar-Paračin sovražnika nazaj vrgla. Vjela je 230 Srbov in zaplenila 4 topove. Južno zapadno od Knjaževaca zasledujejo bolgarske čete; zavzele so mostičje Svrlija, prekoračile Svrlijski Timok in silijo čez Plessgoro (1327 m) ter Gulijanska (1369 m) proti dolini Nižava. 360 vjetih in 2 strojni puški padlo je v njih roko. V dolini Nižava naprej došle sile umaknile so se pred premočnim napadom. Bogovogoro (1154 m) zapadno od Bela Palanke smo obdržali.

Vrhovno armadno vodstvo.

Angleške izgube.

K.-B. London, 1. novembra. Včerajšnji zapisnik izgub obsega 234 oficirjev in 5564 mož, med njimi 211 oficirjev in 4303 mož na zapadni fronti. Angleške izgube na zapadni fronti od začetka ofenzive z dne 25. septembra znašajo 2958 oficirjev in 45.288 mož.

Obletnica turške vojne.

K.-B. Konstantinopol, 29. oktobra. Avstro-ogrski poslanik Pallavicini obiskal je danes popoldan velikega vezirja in mu je izrazil v imenu barona Buriana ob priliki obletnice izbruha sovražnosti med Turčijo

zamore svojim rastočim otrokom vsak dan za malo denarja in z malim trudom predložiti redilni, dobro-okusni

458

Usaka mati

Oetker-Pudding

iz dra. Oetker pudding-praška za 20 vinarjev.

Veselite se videti, kako uživajo otroci vsake starosti tak Oetker - pudding do zadnjega ostanka. Za otroke ni boljšega redilnega sredstva.

in Rusijo obćudovanje avstro-ogr-
ske vlade za junaške čine turške
armade in mornarice, ki sta tako tež-
ko nalogo, Konstantinopol in morske ožine proti
navalu treh velešil varovati na tako krasni na-
čin izvršili. Veliki vezir se je jako vesel zahva-
lil za te čestitke.

Izgubljena Srbija.

Iz Luga na poročajo: „Mattino“ objavlja
dolgo poročilo svojega zastopnika v Saloni-
ku od 25. oktobra, v katerem tudi pravi: Nik-
do več ne veruje, da bi se zamoglo
Srbijo rešiti. Gre se samo za to, da se
srbsko armado ali pa vrednejše dele
od nje, reši; pa tudi o tej možnosti se dvomi.
„Corriere della Sera“ piše, da bodejo
Nemci zdaj v enem tednu v Kon-
stantinopolu. Srbski armadi ne preostaja
nič drugega, nego da se potegne nazaj v Črno-
goro ali Albanijo.

Prebivalstvu Štajerske!

Ne glede na sijajne vspehe naših čet in
nemotenega nadaljevanja v dejanju in počenjanju
v notranjosti države je dobiti še vedno kroge
prebivalstva in sicer zlasti na deželi, ki bodisi
vsled privilegie bojazljivosti, bodisi radi neza-
dostne izvedenosti v gospodarstvu z denarjem,
še vedno zadržujejo in nabirajo zlat in srebrn
denar, bankovce, da celo niklaste in bakrene
novce. Niti oklice države, ki je izdala za obrambo
naših mej vojna posojila, niti od hranilnic in
bank obljubljene obresti niso mogli oprostiti teh
zakopanih, spavajočih zakladov iz njihovega za-
pora v nogavicah, omarah in predalnicah, ako-
ravno je ta način shranjevanja, kakor kaže iz-
kušnja, vedno združen z različnimi nevarnostmi
izgube. Zadržavanje denarja stane posestnika
obresti, ki jih izgubi, povzroča pomanjkanje
drobiža in s tem vsakovrstna motenja v stroju
vsakdanjega življenja. Blagor in gorje posamez-
nika je danes neločljivo spojen z onim države;
skrivanje denarja je tedaj v najvišji meri nedo-
moljubno in nespamet-
no. Torej na dan z brez-
koristno zadržanimi de-
narnimi sredstvi. Vsak, kdor ima zlatih novcev,
iz cekinov obstoječih krstnih in birmskih daril,
naj jih pripravi v bankovce, ki ali k
zamenjalnim uradom in jih izmenja v popolnoma
enakovredne bankovce ter tako izpolni svojo
domoljubno dol-
žnost. Kdor svoje
zlatnike prosto-
voljno izroči, temu se lahko da na željo v spo-
min na težke čase svetovne vojne potrdilo. Za
vsakdanjo porabo nepotrebne bankovce bi bilo
porabiti za nakup vojnega posojila, tretje vojno
posojilo nudi za to priliko, ali plačanje dolgov
ali jih pa brzo oddati v denarne zavode. Mrtev
denar oživi, donaja obresti, oploja narodno
gospodarstvo, da delo in zaslužek. Moratorij je
bil razveljavljen koncem avgusta 1915. V bla-
gajnah naloženi denar je mogoča torej vsak
čas odpovedati in zdigniti. Pri vložnih knjiži-
cah se lahko zavarujemo proti tatvini na ta
način, da si izberemo geslo, ki je znano le last-
niku in denarnemu zavodu; večina denarnih
zavodov sprejema vojno posojilo brezplačno v
shrambo. Docela neumljivo in posebno škod-
ljivo je pa pridrževanje drobiža, nabiranje sre-
brnega, niklastnega in bakrenega denarja. Tega
je tedaj zopet spraviti v promet; ponese se ga
naj k bližnjemu poštnemu uradu v zameno za
bankovce ali se pa naj z njim plača. Prebival-
stvo Štajerske, ki je pri tolikih prilikah vzgledno
dokazalo svoj zdrav razum, domoljubno miš-
ljenje in smisel za skupnost, se gotovo ne bo
obotavljalo ločiti se od svojih zlatnikov, srebr-
nikov in papirnatih denarjev, zlasti ker mu to
ne prinese nikake izgube temveč dobiček na
obrestih in večjo varnost, na bojišču stoječim
sinovom in bratom pa potisne v roko nova
sredstva in orožja h končni popolni zmagi naše
pravične stvari.

Skrite zaklade na dan!

Gradec, dne 7. oktobra 1915.

C. kr. namestnik: Clary m. p.

Naša zmaga v Sočini bitki.

K. B. Danaj, 2. novembra Iz vojnega tiskov-
nega stana se od včerajnega poročila:

Po današnjem uradnem poročilu je dva-
tedenska Sočina bitka s polomom
sovražnega splošnega napada in s
polnim obdržanjem obrambene
fronte po naših nepremakljivih četah kon-
čala. Ta za naše orožje zmagoviti zaklju-
ček seveda ni bil nakraten, kajti odločitve v
borbi za trdne postojanke dozorijo mnogokrat le
polagoma. Tako se mora tudi, kakor kaže ome-
njeno poročilo, s ponovitvijo boja raču-
nati. O resnični italijanski ofenzivi
pa se v najzadnejšem času ne more
več govoriti. Za to primanjkuje vojakov,
ki bi jih bilo naprej spraviti, in na za napad-
dalno pripravo najvažnejših množin streliva.

Za en zavrtni splošni napad ob So-
čini fronti se je porabilo glavno silo ita-
lijanske armade. Med Krnovim viškom
in morjem se je dognalo devet sovražnih ar-
madnih korov s skupno najmanje 24 infanterij-
skimi divizijami in z 2 skupinama alpincev. Te
sile, ki pripadajo visoko doberdobsko planoto
napadajoči tretji armadi (generalni lajtnant voj-
voda Aosta) in severno priklenjeni drugi ar-
madi (generalni lajtnant Frugoni) štele so pred
bitko okoli 320 000 pušk, 1300 poljskih
in pogorskih ter 180 težkih kano-
nov.

Ob koroški fronti stojijo razmeroma sla-
bejšje sovražne sile, ob tirolski fronti 4 kori
z najmanje 11 infanterijskimi divizijami, ki se
jih lahko skupaj čeni na 170 000 pušk, 700
lahkih in proti 100 težkih kanonov.

Te številke in gotovo ne previsoko cenjeno
število izgub od 150 000 mož kažejo najbolje
velikost porabljenih sil in poraza
sovražnika.

Da ne omenja naše uradno poročilo no-
benih vjetih, je s tem pojasniti, da naše
čete v ljutih obrambenih bojih nimajo prilike,
vjeti mnogo sovražnikov. Vključno padlo je
v času od 21. do 29. oktobra 69 oficirjev
in 3200 mož v naše roke. Tudi smo zape-
nili 11 strojnih pušk.

V zadnjih dveh oktoberskih dnevih se je
še na mnogih točkah Sočine fronte jako ljuto
borilo. Na Krnu poskusil je sovražnik večkrat
iz svojih utrdb prodrati; bil je pa vedno takoj
zavrnjen. Isto usodo so imeli opetovani napadi
proti posameznim oddelkom tolimskega
mestičja. Oddelek od Auzze do Monte Santa
stal je včeraj popoldne pod močnim artiljerij-
kim ognjem. Zvečer napadla je sovražna infan-
terija brezuspešno naše postojanke pri Zagori.
Monte Sabotino v zadnjih dneh niso več
napadli; pač pa so poskusili Italijani, prema-
gati goriško mestičje z zopetnimi sunki
proti našim črtam pri Pevmi in na Podgori;
kakor vedno brez uspeha. Ako so tu in tam v
kakšnji jarek vsilili, se niso tam hvala našim
bajonetom in ročnim granatam nikdar dolgo za-
držali.

Severni oddelek doberdobske visoke
planote stal je nepretrgano pod težkim artilje-
rijskim ognjem. Za predvčerajšnjem se je opazilo
prihod močnih italijanskih sil čez Sagrado
in njih premikanje proti Sdraussini. V sle-
deči noči prišlo je na severni strani Monte
San Michele do ljutih bližinskih bojov. Vče-
raj popoldne prišel je tu jako močni, od kon-
centričnega topovskega ognja spremljani napad.
Hrabri honvedski infanterijski regimenti št. 3 in
4 so sovražnika povsod krvavo nazaj pognali.
Tudi proti oddelku južno od Monte San Mi-
chele poskusili so Italijani še nekaj sunkov,
ki pa niso imeli nobene moči več in so se že
v ognju izjalovili.

Na koroški fronti ni prišlo med Sočini
bitki do nobenih večjih bojov.

Na Tirolskem bili so prostori od Bu-
chensteina stalno pod težkim ognjem. Na
Col di Lano se je sovražnik zakopal par sto
korakov pred našo glavno postojanko.

Podpišite tretje vojno posojilo!

Razno.

Pozor špeharji! Občinski svet ptujski
je sklenil, da se vršijo špeharski sejmi v Ptuj
zopet vsaki petek. Opozarjamo špeharje nato in
upamo, da se bodejo živahno udeleževali teh
sejmov.

Vsa jajca v ptujskem okraju zaplenjena.
O. k. štajersko namestništvo je odredilo, da se
v svrhu preskrbe mesta Ptuja, na-
dalje vojaških bolnišnic v Sternthalu v zmislu
postavnih določb zapleni vsa produkci-
jo jajc v političnem okraju ptujskem.
Vsi producenti jajc in trgovci z jajci so zave-
zani, da oddajo svoje zaloge jajc in isto
tako bodočo produkcijo jajc edino le
mestnemu uradu v Ptuj u oziroma ko-
mandu bolnišnice v Sternthalu.

Cena se bode ali sporazumno ali pa potom so-
dneje dognala. Upati je, da bodejo producenti
jajc svoje blago sami mestu prinesli; drugače
bi morala oblast silnim potom to zaplembo iz-
vršiti.

Jajca se ne smejo ne po železnici, ne na
drugi način izvažati. Kdor bi se teh dolo-
čil ne držal, zapadel bi strogi kazni.
Opozarjamo torej cenjene kmetovalce na po-
stavo, da bi se komu vsled nevednosti ne zgodila
nesreča!

Ceni krompir. Mestna občina ptujska
skrbi v teh težkih časih prav vzorno za revnej-
še svoje prebivalce. Tako prodaja sama meso po
prav nizki ceni, tako, da si zamore prebivalstvo
vendar semintja malo goveje župe ali kaj pe-
dobnega skubati. Cene krompirja so od strani
špekulantov vključ vladnim najvišjim določbam
precej poskočile. Ali stvar se bode kmalu pre-
dručila? Ptujska občina je sama na lastni zem-
lji pridelala prav veliko množico krompirja, ki
ga ima zdaj pripravljenega za najslabše čase.
Parkrat ga je že prodajala revnim prebivalcem
mesta in sicer po 25 kil za 2 kroni; pride to-
ra ena kila na 8 vinarjev. Upati je, da bode
mestna občina tudi pri drugih življenjskih sre-
dstvih, zlasti pri drvah, ki so naravnost popo-
loma izročeni brezvestnim spekulantom, poma-
gala prebivalstvu. Saj ima v tem oziru dovolj
postavnih sredstev v roki.

**Zaplema jajc in krompirja v okraju Ma-
ribor.** V okraju in mestu Maribor se je ve-
zaloge jajc v svrhu preskrbe mesta za-
plenilo. Jajca se mora mestni občini oddati
in se ne smejo izvažati, pa tudi nikomur dru-
gem oddajati. Mestna občina jih bode potem
prebivalstvu po primerni ceni prodajala. Istotako
se je v okraju krompir zaplenilo. Mestni
urad bode producente najprej k prosto-
voljni oddaji krompirja mestu povabil. Cene
se bode oblastveno določile. Ako bi to ne
pomagalo, se bode krompir rekviriral, to-
rej prisilnim potom odvzelo.

Vojna odlikovanja. Z bronasto hrabrostno
medaljo bil je odlikovan na južno zapadnem bo-
jišču posestniški sin Franc Ferlinz iz St.
Ilja sl. g. — Četovodji Romanu Vende, uradnik
iz Maribora, ki je bil na južno zapadnem bojišču
malo in veliko srebrno ter z zlato hrabrostno
medaljo odlikovan, izreklo je še korno poveljstvo
pohvalno priznanje za njegovo hrabrost pred
sovražnikom. — Tesar Maks Stefan iz Kaplje
na Dravi odlikoval se je v bojih pri Kolomeji
in je dobil srebrno hrabrostno medaljo 1. raz-
reda.

**Nobeno obćevanje z vojnimi vjetniki v Sr-
biji.** Z ozirom na prekinjeno poštno zvezo z
Rumunsko in Srbijo se je vstavilo do preklica
ves poštni promet z vojnimi vjetniki na Srbskem.

Zaloga vsled ljubosumja. V kavarni „En-
ropa“ v Ptuj u bila je uslužbena 23 letna
natakarica Tereza Wohlm ut. Imela je že dalje
časa ljubavno razmerje z natakarjem Avgustom
Wolf, ki je služil kot črnovojnik v rezervni
bolnišnici. V zadnjem času postal je Wolf ljub-
bosumen. Te dni prišel je ponoči v kavarno;
bil je zopet jako razburjen. Ko ga je hotela
natakarica pomiriti, potegnil je nakrat revolver
in ustrelil štirikrat nanjo. Zgrudila se je smrtno-

bilo na mestu, da bi se opozorilo na večje pridelovan-
je maka.

Zrela semena maka vsebujejo približno 50 odstot-
kov olja, ki je kot jedilno olje mnogo vredno, med
tem ko so preostale „makove tropine“ izvrstno krmilo
za naše molzne krave.

Kdor hoče pridelovati mak, mora uvaževati to
rastlino že pri pripravljalnih delih za prihodnje leto in
si pred vsem zagotoviti potrebno setveno blago.

Razločevati moramo razsipalni (odprti)
mak, pri katerem izpadajo semena, ako se obrne zrela
makova glava in za prti mak, pri katerem ostanejo
tudi zrele glave zaprte in je izpadanje semen nemo-
goče. Pri razsipalnem maku se lahko nekaj semen iz-
gubi pred žetvijo in pri žetvi, vendar je njegova do-
nosnost večja.

Mak je poletni sad in potrebuje 4 do 5 mesecev
od setve do žetve.

Najbolje služi dobra, krepka zemlja starega obde-
lovanja in zavarovana lega, mokra zemlja je za njega
popolnoma neuporabna.

Mak raste izvrstno po pognojenem poreznem sadu
kakor je krompir, koruza ali pesa. Ako bi pa to ne
spadalo v obratovalni načrt tedaj se pa lahko za ta
določen kos zemlje v jeseni sveže pognoji in še pred
zimo izorje.

Koncem marca ali začetkom aprila se mak poseje
v dobri, rahli in plevela prosti zemlji v razdalji širokih
kock, sicer pa v 35 do 40 cm širokih vrstah. Seme se
sme zaradi svoje finosti le nekoliko z zemljo pokriti.

Med rastjo je potrebno, zemljo pridno rahljati in
kar je plevela pravočasno odstraniti, kar se najlažje
zgodí pri vrstnih nasadih. V vrstah bi se naj rastline
kmalu potem, ko poženejo, razsadile v oddaljenosti 15 cm.
Po drugem okopanju se priporoča rastline lahko ogniti.

V avgustu se mak požanje. Zrele glave razsipnega
maku se naj nabirajo v goste vrče in na plachte in se
razgrne na soncu, da se posuši ali pozuri. Zaprt mah
lahko ostane na polju do popolnega dozorenja.

Za semensko blago se potrebuje hektar zemlje,
ako se seje na redko, 6 do 7 kil, ako se seje v vrstah,
približno 5 kil.

Želodva kava.

Morda ni splošno znano, da se da iz želoda pri-
praviti tudi prav dobra pijača. Danes je lahko pri teh
visokih cenah živih cena za zdrava želodva kava jako
prijetna ljudska pijača.

Želod se olupí, se razreže v majhne kose, opravi
v štedilnikovi čevi ali v peči in zemlje ravno tako ka-
kor bobovo kavo.

S kakao skupaj pripravljeno ga okusno pijačo, ki
krepki čreva in ako so bolna, jih ozdravi.

Ta poskus se lahko po ceni napravi.

Sajenje sadnih dreves v jeseni in spomladi.

Pri drevesih ki se dobijo v jeseni in ki so dolo-
čena za pomladanski nasad in ki se v vrtu vsadijo, se
vidi v marcu, ko se izkopajo, mnogo novih korein in
na mnogih pokvarjenih ranjenih mestih mnogokrat prav
lepo začetek celjenja. To nam namiguje, da bi naj dre-
vesa tudi v jeseni vsadili na njihova stalna mesta, ker
poženejo do spomladi koreine in torej zrastejo.

V jeseni nasajena sadna drevesa imajo baje v res-
nici pred v spomladi nasajenemu prednost, ker so že
pri začetki rasti pogrnale nove koreine in morejo spre-
jemati hrano in vlago, ter morejo vsled tega tako naprej
rasti in poganjati močne mladike. Tudi trpijo v prvem
letu manj vsled suše kakor drevesa, ki se vsadijo še le
spomladi.

Samo v težki zemlji in v neugodni, ostri legi je
primerneje saditi še le v spomladi v že zagrati zemlji.
Jesensko sajenje ima nasproti spomladanskemu
tudi to prednost, da se sajenje lahko skrbneje izvrši
ker ob tem času druga poljedeljska dela niso tako nuj-
na kakor spomladi.

Končno se še pripomni, da se v vsaki drevesni šoli
v jeseni dobi lepša drevesa kakor v spomladi; ker tudi
tukaj velja kakor vedno: Kdo poprej pride prej melje.

Oton Brúders,

strokovni učitelj in vodja proizvodnega mesta za na-
sad zelenjave in krompirja pri c. kr. namesništvu.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

Proti Rusom. Proti postojan-
kam pri Wiesniezyku in Purkanowu
naperjeni napadi izjalovili so se ob
naših obrambah. Pred strelskimi jarki
dveh bataljonov pokopali smo 560 mr-
ličev. V vasi Siemikowce se še ljuto
borimo. Avstro-ogrsko in nemške čete
vzele so kraj skoraj popolnoma nazaj.

V teh bojih smo vjeli 3000 Rusov.
Pri predčerašnjih bojih pri Cza-
torisku je en iz naših in nemških čet
sestavljani armadni kor vjel 5 ruskih
oficirjev in 1115 mož ter zaplenili
11 strojnih pušk.

Proti Italijanom. Napadi Ita-
ljanov na Goriškem trajajo naprej.
Včeraj so bili naperjeni najhujši na-
skoki proti Sagori, Podgori in Monte
Michelu. Zopet je bil sovražnik
povsod zavržen. Na Podgori se za
posamezne jarke še borimo.

Balkan. Vzhodno od Trebinja
vrši napad na črnogorske obmejne po-
stojanke. Srbski odpor v prostoru
Kragujevac in Jagodina je
zlomljen. Sovražnik se umika.
Avstrijske bojne sile se prišle čez Bo-
žego. Zveza med Ušice in vzhodno od
Višegrada borečimi se skupinami je
narejena. Južno-zapadno od Cacaka
vrgli smo sovražnika iz doline obvla-
dujočih visočin. Druge avstro-ogrsko
čete vzele so visočine Stolica in Lip-
nica-Glavnica ter so potisnile Srbe
nazaj. Te čete so zavzele Jagodino.

* * *

Nemško poročilo.

Hindenburg. Pred Dünabur-
gom se borimo naprej. Na raznih toč-
kah so Rusi ponovili svoje napade.
Povsod so bili nazaj odbiti. Jako moč-
ne sile so porabili pri Garbunowki.
Tam so bile njih izgube tudi najtežje.

Balkan. Vkljub trdemu sovraž-
nemu odporu so naše čete na obeh
straneh gorovja Koslenik v napredo-
vanju. Vzhodno Morave se umika na-
sprotnik. Naše čete sledijo. Vjele so
650 mož. Armada bolg. generala Boja-
djeva zavzela je Valukonje in
Boljevac. V prodiranju pri Sveljgu
proti Nišu zavzeli so Bolgari Kala-
fat (10 km severo-vzhodno od Niša) v
naskoku.

Bolgarsko vojno poročilo.

K. B. Sofija, 3. novembra. Uradno vojno
poročilo od 2. novembra. — Prodiranje naših
čet se je tudi danes nadaljevalo. Na poti Za-
ječar-Baračin zasedli smo mesto Bolje-
vac (24 km zapadno Zaječarja) in dosegli črto
Valakonje in Dobrujevac. V dolini Svr-
ljijski Timoka dosegli smo po trdovratnih
bojih črto Kalafat koto 572 (10 km severno-
vzhodno Niša), Prekonoge, Prekonoska
Planina, in kota 1099 na Višegrad Pla-
nini. Glasom izpovedb vjetih prisostoval je
kralj Peter sam na tej fronti boja. V dolini
Vlasina so Srbi iz njih postojanke prepodeni.
Naše čete vzele so črto Secanica-Bre-
stovo-Dol (okoli 28 km vzhodno od Le-
skovaca). Tukaj smo zopet 600 Srbov vjeli.
Na ostalih frontah nobenih posebnih sprememb.

Veliki srbski poraz pri Velesu.

Iz Lyona se privatno poroča, da so Srbi
pri Velesu doživeli veliki poraz. Srbi,
ki so bolgarsko postojanko pri temu mestu na-
padli, bili so popolnoma premagani in so

izgubili 25.000 mož na mrtvih, ranjenih ter
vjetih. Srbi so nastopili splošno nazado-
vanje in se vstavljajo pri prelazu Babuna,
da bi se zopet Bolgarom uprli.

Prepovedane razglednice.

Razglednice (poštne karte), ki prinašajo
slike mest, mestnih delov, vasi, pokrajin, vo-
jaško važnih objektov, prometnih in gospodar-
skih naprav, posebnih stavb in spomenikov v
monarhiji, se ne smejo več v inozem-
stvo pošiljati.

(Prevelika občutljivost) vrata proti mrzlemu zraku je
posledica slabe cirkulacije krvi. Tako zvano otrčenje vratu proti
vplivom mraza obstoji v odpravi dotoka krvi k vsem organom
vratu in zrela. Dosežemo to otrčenje z zunanjim obrihanjem in z
izmirvanjem vratu s Fellerjevimi osvežujočim in oziljavajočim ras-
linskimi esencnim fluidom z zn. „Elza fluid“. Poraba tega bolečine
odpravljalnega, sline raztopilnega domačega sredstva je najboljša
prophylaxis zoper boleznih prehlajenja vratu. 12 steklenic za 6 kron
tega izbornega domačega sredstva pošlje povsod franco lekarnar
E. V. Feller, Stubica, Elza-trg št. 241 (Hrvaško). Pri boleznih pre-
hlajenja je pospeševanje izmenjave snovi vedno ugodnega vpliva.
Kdor trpi torej na trdem trupu in zamašenju, naj vzame Feller-
jeve milo odvajajoče Rhabarbara-kroglice z zn. „Elza-kroglice“.
6 škatlic stane 4 K 40 vin. franko in se priporoča, da dva iz-
borna domača sredstva naročiti, da se ju ima v potrebi vedno
pri roki. Kot dodatek Fellerjev meniholni črtnik proti migreni
1 krona in vedno zane-ljivo sredstvo za kurja očesa: Fellerjev
„flajšter za turiste“ z zn. „Elza“ 4 1 krono in 2 kroni; ta sred-
stva bode ta mnogokrat velike koristi. (s)

Z malimi izdatki in malim delom zamore se dati otrokom
skoraj vsak dan izborna redilna sredstva. Vzame se en zavojček
dr. Oetkerja pudding-praska, se skuha po natančanem
navodlu z mlekom in sladkorjem in da v formo. Ako se hoče
kaj posebnega storiti, zamore se oddati še 1 do 2 jaje, potrebno
pa to ni. Za otroke ni boljšega in lažje prebavljivega redilnega
sredstva.

Veselo presenečenje za naše junake je prava Böhnel-
vojna ura od znane f. ur Max Böhnel, Dunaj IV., Margarethen-
strasse 27/51. Izdelana je jako okusno, ima dobro anker-kolesje
in je stalni spomin na veliko svetovno vojno. Na zahtevo dobi
vsak čitatelj našega lista novi ilustr. katalog zastoj in poštnine
prosto. Za dostojne dopisnice z natančnim naslovom.

Pri vladujočem gorkem letnem času je priporočljivo, ako
se ima v vsaki hiši desinfekcijsko sredstvo. Opozorjamo na da-
našnji inzerat Lysoform-tornic.

Stare bolečine pridejo zopet, ako se vreme spremeni,
kajti truplo je za menjanje temperature jako občutljivo. Priporo-
čamo za hitro odpravo takih bolečin v udih in truplu Fellerjev
rastlinski esencni fluid z zn. „Elza fluid“. 12 steklenic pošlje franco
za 6 kron apoteker E. V. Feller, Stubica, Elza-trg št. 241 (Hrvaško).
To dobro, bolečine odpravljačo sredstvo naj se ima vedno v hiši
pri roki. Milo odvajalo sredstvo, ki okrepča želodec, so Fellerjeve
„Elza-kroglice“, 6 škatlic franco 4 K 40 v. (s)

Prasnik življenja to jerojstni dan, god, birna, zaroka, po-
roka, delavski jubilej, srebrna in zlata poroka itd. olepšamo svo-
jim ljubim z darili. Pri izbiri daril pa naj se vedno nato misli, da
mora darilo dočimenu res trajno veselje napraviti. Ne kupujte
tedaj šund-blaga iz bazarjev, marveč le blago iz staroznane kr-
ščanske specialne hiše H. Suttner v Ljubljani št. 701. V bo-
gato ilustriranem katalogu te firme, ki se ga naj z dopisnico za-
hteva, najdemo krasne predmete za darila po nizkih cenah, zlato
in srebrno blago, ure, verize, kiné itd.

Letošnje sveže, tudi lanske

ježice (Knoppenn)

kupujem po dobri ceni
in prosim ponudbe s
ceno ter pošiljativjo
malega poštne vzorca
na Wilhelm Freund,
tovarna usnja v Mari-
boru. 446

Na prodaj je hiša

sadonosnik z lepimi
brajdami in velika ro-
dovitna njiva, stude-
nec pri hiši, hiš. št.
60, Spodnji Breg Ptuj.
Cena se izve pri last-
niku B. W., P. 16,
Podvince. 474

Kovaški pomočnik in učenec

se takoj sprejmeta pri
Antonu Löschnig, ko-
vaški mojster, Turnišo
št. 66 pri Ptuj. 482

Pridna

kuhinjska dekla

se takoj sprejme pri
g. Marianne Schwab,
Ptuj, Hauptplatz 488

Mizarski ::

::: učenec

se takoj sprejme pri
g. Johann Podgorscheg,
mizarski mojster, Breg
pri Ptuj. 484

Lepo posestvo

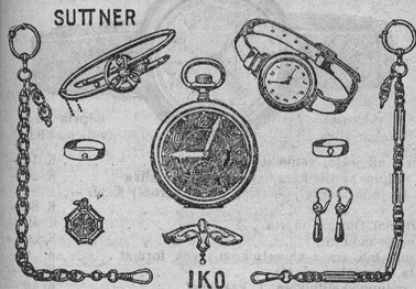
14 oralov, od teh 4
oralov lepega gozda za
podirati, travnik, nji-
ve, mnogo sadnega
drevja, ki že nosi, sta-
novalna in gospodar-
ska poslepa. Vpra-
šanja pod „7000“ po-
ste restante, Globas-
nice, Koroške. 484

Somišljeniki! Prijatelji!

Čitajte, razširjajte in podpirajte „Štajerca“ kot edinega zaščitnika
kmetkega stanu ter agitirajte pridno za njega napredno stranko!

V temi

noji, v temnih prostorih, zamore se vedno videti, kako pozno da je brez da se prižge luč, ako se poseduje Radium-uro! Kupi pa naj se le Suttnerjeve Radium-ure, ki imajo trajno svetilno moč, ne pa one manjvredne konkurenčne svetilne ure, katerih ničredna fosforjeva svetilna masa v kratkem času obledi.

Ser.	600.	Fina prava niklasta anker-remontar-ura, teče v kamninih, s l-radium svetločo se cifernico in kazalci, jako natanko regulirana	K 8,40
	1280.	Radium-budilnica, ki sveti	9,80
	1279.	Moderna radium budilnica za stati	18,-
	712.	„IKO“ niklasta anker-ura, 15 rubisov	14,-
	735.	Srebrna cil. remontar, 15 rub.	13,-
	422.	Niklasta veržica, K 1.75, dolga veržica	1,-
	1450.	Veržica iz bele kovine, trajno lepa	2,80
	818.	Srebrna damste ura, zlati rub	12,-
	817.	Srebrna damsta ura, dvojni mantel	13,-
	1548.	Srebrna ura na zapetnik, tula	25,-
	1149.	Srebrna broša	1,50
	1673.	Srebrni ubani	1,90
	1675.	Srebrni ubani	1,80
	1627.	Ubani, zlato na srebru	3,40
	1113.	Ubani, zlato na srebru	5,50
	979.	Srebrni privešek, masiven	2,-
	410.	Niklasta anker-Roskopf-ura	4,10
	1203.	Dobra ura-budilnica	3,50

Krasni katalog zastoj in franko!

Razpošiljate proti povzetju ali napreplačilu svote. Kar ne dopade, se izmenja!

Vsaka ura je natanko repasirana, strokovnjaško olijena in zapira proti prahu.

Lastna fabrika ur v Švici.

H. SUTTNER samo **LJUBLJANI št. 701**

Krščanska svetovna razpošiljalna hiša. — Nima filijalke.

Lastna precizijska znamka „IKO“ svetovno znana. 453.

Kava

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, iz datna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 12—franko po povzetju. 1/2 klgr. veleprima najfinjši čaj K 2 40, 50 komadov različnih lepih razglednic samo K 1— oddaja A. Sapira, eksport kave in čaja Tiszabogdan 490. 766

Kovači pozor!

V Klečah, občina Hrastovec pri Studencih, se dobi zopet znano izvrstni

kovaški premog

(nur Gries-Kohle)

Dovaža se lahko in je blizu okrajne ceste.

Rudokop v Hrastovcu.

Le enkrat v življenju!

50.000 spalnih odevi

à K 3-50

določenih za export na Balkan, ali tu obdržanih zaradi obstale vojne nevarnosti iz pristne brnske Himalaja voljne, ca 200 cm dolge in 150 cm široke, v krasnih pisanih in leledesinih, s krasnimi barvnimi bordurami, se le čisto kratek čas prodajajo za polovico izdelovalne cene samo K 3-50 za en kos. Te zimске odevje so dvojni denar vredne in le dokler traja zaloga

se jih dobi pri nas po sledečih senzacijstkih cenah:
1 kos Himalaja spalne odevje stane le K 3-50
3 kose Himalaja spalnih odev 10 25
6 kosov 20

Edina razprodaja po povzetju:

M. SWOBODA, Dunaj, III/2, Hiebgasse št. 13-114

Kupujem

487

dobro izbrana štajerska

mašancker jabolka

po cele vagone, manjše in večje množine ter prosim ponudbe. Cena se razume od tamošnje železniške postaje. Treba omeniti kakovost in množino. Korespondenca nemška.

MORITZ PERL, Temesvár (Ogrsko) Josefstadt
arany Jánosgasse 17.

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K.
— Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1 20 K proti kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin.
— Čaj proti gihu à 80 vin. — Balzam za gih, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine.
— Bleiburški živinski prašek à 120 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à K 1 60 — Izvirni strup za podgane, miši, ščurke à K 1—. Razpošiljatev **L. Herbst**, apoteka Bleiburg na Koroškem. 49

Mestna posredovalnica

(Wohnung- und Dienstvermittlung)

23

102

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

izvršuje

vse vrste posredovanja najhitreje. Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Štev. 28003
II. 2765

RAZGLAS.

Štajerski deželni odbor je sklenil, da v namene temeljite izobrazbe viničarjev v amerikanski trsni kulturi in v obratu sadno-drevesne šole ter v napravi sadnih vrtov in ravnanju z njimi tudi leta 1916, priredi po en stalni viničarski tečaj in sicer na

1. deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Leibnitzu;

2. deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru.

Ti tečaji pričenjajo s 15. februarjem in končajo s 1. decembrom.

V Silberbergu se bode 26, v Mariboru 14 posestniških in viničarskih sinov sprejelo.

Ti dobivajo na imenovanem zavodu prosto stanovanje, polno hrano in poleg tega mesečne plače 8 kron.

Izobrazba v teh tečajih je v prvi vrsti praktična in le v toliko tudi teoretična, v kolikor je to za predelavce in samostojne viničarje neobhodno potrebno.

Po končanem tečaju dobi vsak udeleženec spričevalo o svoji porabljenosti.

V svrhu sprejema v enega teh tečajev morajo prosilci svoje koleka proste prošnje najkasneje 10. januarja 1916 deželnemu odboru odposlati.

V tej prošnji je izrecno opomniti, v katero preje imenovanih viničarskih šol želi prosilec vstopiti. Prošnjam je dodati:

1. dokazilo o končanem 15. letu življenja;

2. nravnostno spričevalo, katerega mora župnijski urad potrditi;

3. zdravniško spričevalo, da prosilec ne trpi na nobeni nalezljivi bolezni;

4. odpustnico iz ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati, da bodejo od 15. februarja do 1. decembra 1916 nepretrgano v tečaju ostali in se vsem izobrazbe se tikajočim naročilom deželnih strokovnih organov pokorili.

Gradec, septembra 1915.

Od štaj. deželnega odbora. 488
Edmund grof Attems l. r.

Wasserdichte Wagenplachen

Vododržne vozne plahte

Wasserdichte Pferdendecken — Vododržne konjske odeje

Slawitsch in Heller v Ptuj

trgovina z blagom.

243

5 vinarjev

stane dopisnica, s katero zamorete zahtevati moj glavni cenik z 4000 podobami, ki vsebuje bogato izbrano potrebnih rabnih in darilnih predmetov ter se pošilja vsakomur zastonj in franco.

Prva fabrika ur HANNES KONRAD
c. in kr. dvorni liferant, BRUX st. 730 (Česko).

Prave nikel-žepne ure K 4-20, 5—. V srebru K 8-40, 9-50, niklasta budilnica K 2-50, ura-kuka vica K 7-85, ura na pendelj K 9.
Razpošiljatev po povzetju izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Armadni trenski nadomestni depot potrebuje

krmilna sredstva

za vole, i. s. krmilno peso, sladko mrvo, deteljo, krompir, koruzo, slamo itd.

Ponudbe pod navedbo cene in krmilnih množin se sprejemajo v mestni policijski stražnici v Ptuj.

480

Skupina posestev

v neposredni bližini mesta Celja, ki obstoji iz: ene stanovalne hiše s 4 stanovanji; ene moderne vile s 3 lepimi stanovanji; ene stanovalne hiše s hlevi za 1 konja in govedo; enega stavbenega prostora in iz ene dobro obiskane gostilne s kegljiščem, bajejem, travniki, — se pod jako ugodnimi pogoji prodaja. Prodaja se izvrši lahko za vso skupino ali pa za posamezne objekte.

475

Vprašanja na mestno realitetno posredovalnico v Celju (tajnik mestnega urada Blechinger).

100 lit. domače pijače!

osvežujoče, izvrstno, vzame žejo, zamore vsakdo z malimi troški sam napraviti. V zalogi so: ananas, jaboljka, grenadine, maline, muškata, bruske, pfefermince, pomorance, waldmeister, višnje. Vsak neusoh izključen Ta domača pijača se pije lahko poleti hladna, pozimi pa vroča namoza rumu ali žganja. Snovi z natančnim navodilom stanejo 4 K 10 h franco po povzetju. Na 5 takih porcij dajem 1 porcije zastonj. Za ekonomije, tovarne, večja gospodarstva, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker to delavca osveži, ne pa opijani in mu ne odvzame delovnosti.

316

Johann Grollich, angeljska drožerija, Brno št. 636 (Moravska).

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice

(„Štajerc“-Schweden.)

Proti nalezljivosti

moramo se tembolj varovati, ker se sedaj nalezljive bolezni, kakor šklerotica, piščki, osepnice, kolera, legar v večji meri pojavljajo. Zato se naj rabi povsodi, kjer se take bolezni pokažejo, dobro razkuževalno sredstvo, ki naj bi bilo v vsaki hiši na razpolago. Po preizkusih je v sedanjosti najboljšo razkuževalno sredstvo v zavodu prof. Löffler, Liebreich, Proskauer, Divestes, Vas, Pfeiffer, Vertun, Pertik itd.

LYSOFORM

ki je brez duba, brez stupa in po ceni ter se dobi v vsati lekarni in drožeriji iz izvirnih steklenicah (zeleno steklo) za 90 vinarjev. Uspeh Lysoforma je zanesljiv in gotov in se zato od vsakega zdravnika rabi za razkuževanje v bolniški postelji, za umivanje ran, oteklin, za antiseptične obveze in za irigacijo.

Lysoform-milo je fino, nalahno milo za toaleta, ki vsebuje 1 odstotek Lysof rma ter anti-septično učinkuje. To milo se lahko rabi tudi pri najobčutljivejši vozi kakor tudi za otroke in dojenčke. Ono naredi kožo mehko in prožno ter nareja jako aromatičen duh. Zadoštuje le en postus in v 10 do 15 minut vedno rabiš le to izvrstno milo, ki je le navidezno drago, v porabi pa je jako ekonomično, ker en kos za dolgo čas zadoštuje. Komad stane 1 K 20 vinarjev. „Pfefferminz-Lysoform“ je dobro učinkujoča, antiseptična ustna voda, ki slab duh iz ust takoj in gotovo prežene, zobe obeli in obrani. Rabi se lahko tudi pri nahanju v grlu, pri kašlju, pri kataru, za grgranje po zdravniških predpisih. Na čašo vode zadoštuje samo par kapljic. Izvirna steklenica stane samo 1 krono in 0 vinarjev ter se dobi v vsaki lekarni in drožeriji. Zanimivo knjigo z naslovom: „Zdravje in razkuževanje“ (Gesundheit und Desinfektion) pošlje na zahtevo zastonj in poštne prostote: Chemiker HUBMANN, Referent der Lysoformwerke, Wien XX, Petraschgasse 4.

336

Mesčanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo.

Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

(Ilustrovani cenik št. 754 zastonj in franco)

PH. MAYFARTH & Co., Dunaj, II., Taborstraße Nr. 71

Fabrika kmetijskih in obrtnih strojev.

466

Mašine za pripravo krme

Reporeznice, slamoreznice
Stroje za paranje, krompirja, mečkalnike
Droblilnike, parilnike živinske krme
Rebijače za robanje koruze
Stiskalnice za seno in slamo

izdelujejo in dobavljajo

Mestna hranilnica v Ptuj

sprejema

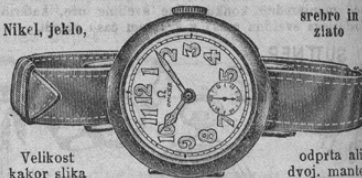
do preklica vsako nedeljo in vsak praznik od 9. do 11. ure dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.

Armadna ura z napestnikom.

Nikel, jeklo,

srebro in zlato

Velikost kakor slika

odprta ali dvoj. mantelj

Nikel ali jeklo, velikost kakor slika K 10—
Z radium svetilnikom, velikost kakor slika K 15—
Z dvojnim manteljem (sipa se ne zdobi) K 20—, radium K 80—
Original Omega, odprta K 40—
Omega-radum K 60—
Zgorajšna ura z napestnikom, velik format K 6—
Ista, elegantna plošča K 8—
Z radium svetilnikom, I. kakovost K 10—
Zepne budilnice z ali brez jermena K 18—
Iste z radium svetilnikom, I. kakovost K 26—
Vojne ure z 2 ali 3 cesarskim reliefom K 5—
Vojna budilnica kanone K 6—, hobnar K 7—
3 leta garancije. Razpošiljatev po povšanju svote s 50 h za poštino tudi na bojišče po

I. eksportni hiši za armadne in vojne ure
Max Böhmel, Dunaj, Margaretenstraße 27/51.
Originalni fabrični cenik zastonj.

261

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne.

I. kopeli z vročim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjuho K — 70

Štajerc“ petek, dati nasledn

Naročnina: strjo: z 4 krone, 5 K 50. lelo; za N za celo le Ameriko za drugo račun na rom na nine. Nar čati napre štev. se pr

Uredništvo: ništvo s Ptuj, g slopi

Šte

Srb

Les

V I

F

prilaja

bila, i

vzrok

lico N

na Sr

brutal

ali pa

ših ju

bode

cilja

korak

in za

njenj

vojni

se je

ruske

le na

posta

Kons

hujsk

Gröj

izroč